

PROGRAMUL ACADEMIEI ROMÂNE DE SĂRBĂTORIRE A CENTENARULUI MARII UNIRI

Apropierea Centenarului Marii Unirii reclamă întreprinderea unor eforturi susținute în vederea marcării unui secol de la momentul fast al unirii tuturor teritoriilor locuite de români într-un singur stat.

Academia Română își asumă obligația de a oferi societății un exemplu de viziune și responsabilitate, în deplin acord cu menirea sa. Alături de alte instituții culturale, științifice, de învățământ, spirituale și politice, Academia Română își aduce contribuția la manifestările oficiale de cinstire a eroilor și de sărbătorire a Centenarului, însă, prin inițiativele și proiectele sale, cel mai înalt for științific al țării dorește să marcheze un secol de unitate românească prin realizări durabile, care să reprezinte progrese notabile în diverse domenii.

Strategia de dezvoltare a României 2018-2038, elaborată sub coordonarea președintelui Academiei Române, oferă un cadru conceptual adecvat pentru punerea în practică a unor proiecte de marcarea a Centenarului Marii Uniri, la realizarea cărora să concure nu doar resursele intelectuale și materiale ale Academiei, dar și acelea ale altor instituții dispuse să investească în dezvoltarea culturală și științifică a României.

În această privință conducerea Academiei Române își propune un set de proiecte strategice, știut fiind faptul că unele dintre acestea vor continua și după momentul 1 Decembrie 2018.

1. Seria bilingvă de sinteze „Civilizația românească/Romanian Civilization”

Constatând precaritatea cunoștințelor asupra realizărilor românești din sfera culturală și științifică atât pe plan național, cât și mai cu seamă dincolo de hotare, forurile savante din țară au datoria de a ne reliefa în mod documentat și cu obiectivitate potențialul intelectual în consonanță cu cursul evolutiv derulat pe alte meridiane. În acest sens, Academia Română și propune elaborarea de către specialiști de înaltă calificare a unei serii de volume, în care să se summarizeze evoluțiile din România, din cele mai vechi timpuri până astăzi și va trata următoarele domenii: agricultura, arta teatrală și cinematografică, biologia, chimia, dreptul-instituțiile și relațiile internaționale, economia, etnologia, evoluția limbii, fizica, științele geonomice, arhitectura, artele vizuale, bisericile și cultele, filosofia, învățământul, literatura, matematica și astronomia, moneda și sistemul bancar, muzica, tehnica, medicina, sociologia, istoria generală, fiind prevăzut să apără un număr de **25 volume**. Fiecare volum va fi publicat în română și engleză, eventual și în alte limbi de largă circulație.

2. Extinderea rețelei de institute de cercetări ale Academiei Române din străinătate

Unul dintre obiectivele strategice ale Academiei Române a fost și este formarea elitelor culturale și științifice românești. În condițiile în care ne confruntăm cu o serie de provocări tehnologice și intelectuale, când asistăm la

un veritabil exod către Occident al creierelor, această direcție de acțiune a Academiei trebuie să se bucure de o atenție prioritară. Foliul adus de institutele românești de cercetări de la Roma și Veneția, de la înființarea lor și până astăzi este dincolo de orice discuție. Existența unor astfel de instituții, al căror exemplu a fost preluat și de țările vecine, a asigurat o legătură organică între știința românească și cea din țările occidentale, permițând acumularea unei cantități impresionante de date și informații științifice referitoare la România, dar mai ales deprinderea unor abilități profesionale de vârf.

Propunem extinderea rețelei institutelor românești de cercetări din străinătate prin deschiderea unor noi centre, deocamdată, la Freiburg, Berlin, Viena, Paris, Madrid și Istanbul. În toate aceste orașe, importante pentru cultura și știința românească, există clădiri și așezăminte care vor fi sau pot fi dobândite de statul român sau de Academia Română.

Suntem în măsură să începem realizarea acestui proiect prin alocarea unor spații de cazare cercetătorilor români la Viena, în clădiri ce aparțin Fundației Elias. De asemenea, drept urmare a acordului Institutului Român de Cercetări de la Freiburg de a-și desfășura activitatea sub egida Academiei Române, credem că și în acest caz există condiții concrete în vederea extinderii rețelei institutelor românești de cercetări în străinătate.

Împreună cu Ministerul de Externe, Institutul Cultural Român și Ministerul Culturii și Identității Naționale, care și-au exprimat disponibilitatea de a participa la acest demers, Academia Română își asumă sarcina elaborării planurilor științifice de perspectivă pentru viitorii săi bursieri și dotarea imobilelor cu literatură științifică adecvată.

3. Colecția „Basarabica”

Introducerea constantă în circuitul științific din România al celor mai valoroase contribuții ale specialiștilor din Republica Moldova, reprezintă o altă direcție prioritară de acțiune a Academiei Române. Cu sprijinul Institutului „Eudoxiu Hurmuzachi” pentru românii de pretutindeni, Academia Română a lansat în decembrie 2016 colecția „Basarabica”, în care au apărut deja două lucrări de o valoare incontestabilă, altele trei aflându-se în pregătire.

4. Programul de restaurare și funcționalizare a patrimoniului constituit din proprietatea Academiei Române

Academia Română are în proprietate o serie de imobile, care odată restaurate pot fi funcționalizate, astfel încât să ofere spațiile și facilitățile necesare unor veritabile centre culturale. Acestea vor acoperi nu doar nevoile Academiei, dar și pe acelea ale altor instituții, fapt care le-ar putea face autofinanțabile, în condițiile unui act modern de management cultural, dat fiind deficitul acut de spații culturale, cel puțin în Capitală, cât și în alte centre.

Între altele, propunem includerea proiectelor de restaurare și funcționalizare a Clubului Oamenilor de Știință, caselor memoriale Coandă, Călinescu, Oprescu din București și a Conacului Ghica din Căciulați.

5. Elaborarea unui program național de promovare a artei monumentale destinat aniversării Centenarului și evocării personalităților cu rol important în Primul Război Mondial și în realizarea Marii Uniri

Împreună cu Ministerul Culturii, Academia Română se va implica în elaborarea unui program național de artă monumentală, care să dea coerență diverselor inițiative în acest sens.

Programul în cauză trebuie să pună la dispoziție autorităților locale și centrale o listă a personalităților a căror memorie este de dorit să fie onorată prin arta monumentală, dezvelirea plăcilor memoriale, incipționarea pe monumente etc.

6. Programul de conferințe naționale și internaționale dedicate Centenarului Marii Uniri și Primului Război Mondial.

În vederea marcării Centenarului, Academia își propune să organizeze o serie de conferințe științifice internaționale și de prelegeri ale unor personalități științifice românești. Până în momentul de față sunt deja convenite conferințe și prelegeri care se vor desfășura la Viena, Freiburg, Chișinău, Cluj-Napoca, Iași și București.

În vederea unui impact științific durabil, în cazul tuturor evenimentelor deja amintite se prevede publicarea de volume, care să conțină cele mai valoroase contribuții. Se impune standardizarea normelor de publicare a comunicărilor și prelegerilor științifice, astfel încât acestea să aibă un format grafic uniform și să respecte standarde academice, dând astfel posibilitatea constituirii unei colecții editoriale dedicate marcării Centenarului.

7. „Academica Romanian Index” – arhiva electronică a publicațiilor științifice românești, aflate sub egida Academiei Române

Circulația internațională a informației științifice românești poate fi impulsionată semnificativ prin transferarea publicațiilor de sub egida Academiei în format electronic. Baza de date, formată din numerele curente ale revistelor și din arhiva lor electronică, va fi indexată conform unui sistem de evaluare academică ce urmează să fie elaborat de secțiile de profil ale Academiei. Proiectul va fi derulat sub egida Bibliotecii Academiei Române. Ulterior, baza de date poate include și publicații științifice care nu funcționează sub egida Academiei Române.

8. Program de consolidare a cunoștințelor istorice adresat tinerelor generații

– Academia Română urmează să elaboreze împreună cu Ministerul Educației Naționale, Ministerul Cercetării și Inovării și Ministerul Culturii și Identității Naționale un program complex de măsuri care vizează consolidarea cunoștințelor istorice în rândul tinerilor și al copiilor, care va include cicluri de conferințe, vizite la locuri ale memoriei istorice și publicarea în mediul virtual al conținuturilor științifice istorice în formate destinate tinerelor generații. Necesitatea unui astfel de program este dictată de scăderea dramatică a nivelului

de cunoaștere a istoriei naționale în rândul tinerelor generații, fenomen ce poate avea consecințe dramatice în viitorul apropiat.

Mențiuni finale

- Pentru realizarea proiectelor menționate, la care se pot adăuga altele, este necesar un efort organizatoric și logistic susținut din partea Academiei Române. Evident, realizarea lor depășește posibilitățile financiare actuale ale instituției noastre, dar resursele intelectuale și prestigiul forului academic central și a rețelei celor 70 de institute și centre de cercetare în toată țara, din subordinea Academiei Române, suntem convingși că vor întruni adevărată adeziune a autorităților centrale și locale, dar și a altor instituții care au în administrare resurse financiare semnificative, precum și a întreprinderilor private.
- În vederea pregătirii marcării Centenarului, s-au demarat consultări cu privire la încheierea de parteneriate cu Institutul Cultural Român, Primăria municipiului Iași, Banca Națională a României, BRD – Groupe Société Générale, Banca Comercială Română, Muzeul Brăilei „Carol I”, care și-au declarat disponibilitatea de a sprijini logistic și financiar realizarea proiectelor propuse.
- Contăm în continuare pe sprijinul Guvernului României (Ministerul Culturii și Identității Naționale, Ministerul Educației Naționale, Ministerul Românilor de Pretutindeni, Ministerul Apărării Naționale, Departamentul Centenar), al Președinției, Parlamentului (Comisia parlamentară comună pentru marcarea Centenarului Marii Uniri și al Primului Război Mondial), al Primăriei București, al primăriilor marilor municipii, universităților, al companiilor private și al organizațiilor profesionale, cu scopul capacitării resurselor necesare realizării unor proiecte de importanță națională.

Biroul Prezidiului Academiei Române